

Framhald av síðu 10

1500 arbeiðspláss...

aðra meining um henda spurning, skal hann skjótt verða so knokkroyttur í samgongu-urguni Dagblaðnum, at hann ikki vágar sær fram aftur.

Millum tey vaksnu er arbeiðsstøðan lítið mætari. Í Havn hevur álvarsamt arbeiðsloysi verið í vetur millum arbeiðsfólkið á Bacalao. Tað hevur sjálvsagt ikki bót um støðuna, at Norðstjørnan enn ikki hevur fingið innflutningsloysi eftir ein trolari á staðin fyri Vón. Petur í Klæmintstovu og hansara menn seldu Vón í áliti til lyftið frá hinum landsstýrinum um at fáa bót fyri bót. Í Dimmalætting í dag visir Esmar Fugle á tann órætt, sum Petur og harvið arbeiðsfólkið á Bacalao hevur litið í vetur. Hann visir á, at hesin trolari als ikki fer at broyta struktúr in í ferðsýska fiskiflotanum og hann hugsar sjálvsagt um, at her er talan um eitt umbyti av bátum, sum nevnt frammanundan.

Onki við fiskiveiðiloysnina at gera

Tað er sostatt fullkomiliga greitt, at allar undanfærslur landsstýrisins um at biðja verður eftir einum samlaðum fiskiveiðipolitikki, einari samlaðari fiskiveiðiloysn, ikki hevur nakað við innflutningsloysi til Norðstjornuna at gera. Her er sjálvsagt bert talan um sama atgerðarloysi, sama passivitet, sum í so mongum øðrum málum, sum liggja og flóta, flokt ella óloyst, hjá hesum vitagitna borgarliga alternativi, sum áðrenn tann 8. nov. 1960 segði seg at hava høsnar á øllum okkara trupuleikum.

Mál í rasshætti

Er nakar íiva, so kann eg vísa á mál, sum tykjast at vera koma upp í rasshætti ella eru uppsteðgað vegna klandrar í samgonguni. Her er t.d. spurningurin um hjálving av sethúsum hjá pensjonistum, skulemál í Eystrupoyri, sjónvarpsmálið, spurningurin um sendara til útvarpið, skattamál, at sum tað er, pensjónsveitingarnar, spurningurin um nýtt skip fyri Smyril, agnospælingarnar, landsbúnaðarskattin, orkusmálið, sjúkrahúsgávan, spær-

ningurin um lagaligari figgjan av grundstykkikeypi og búreisningi sum heild osfr. og til síðst dagpeningskipanin, sum má broytast.

Nøkur positiv dømi

Alt hetta merkir sjálvsagt ikki, at vit ikki duga at siggja positivar tættir í hesari figgjarætlan. Tað vildi sjálfandi verið órættvíst imóti teimum veruliga skilgáðu uppskotum til tað betra í fyriliggjandi uppskoti.

Eg skal peika á nøkur dømi. Uppir grein 15 hava visindi, bókmentir og list fingið betri kor, enn talan var um seinast. Hesum taka vit fullt undir við, eins og vit taka undir við, at skúlaskeiðin stórt sæð hevur fingið tær jättanir, honum tørvur. Men vit eiga samstundis ikki at gloyma, at enn er ikki komið á mál. Gjøgnum tað blað, sum meira enn nakað annað hevur áttikið sær at tala fyri borgarligum politikki her í landinum og sum upptækar sum tali- ella rópi fyri samgonguna, hava vit klárt og týðuliga fingið at vita, at hesi positivu tiltøk, hesi tøl, sum standa á uppskoti landsstýrisins, ikki kunnu góðtakað av einum borgarligum løgtingsmeirluta, og mælt var til at hølva døggha av uppskoti landsstýrisins í figgjarnevndini.

Borgarligu høvlarin

Tann stóri spurningurin er nú, hvussu tað fer at gangast hesum greinum á borgarliga høvlarinum. Hvussu man grein 12, Heilsu- og fara at siggja út eftir fyra vikur undir til borgarliga skrubbhøvlunum? Ella grein 13, Samferðismál? Hvat verður eftir, tá hon kemur undir tann borgarliga trekkhøvlun, har fólkaflokkurin heldur í annað skefðið og sambandsflokkurin í hitt?

Elle hver man endin far at vera á grein 19 um almanna- mál, tá hon fyrst er spent fóst í snikkarabønkin hjá borgarliga meirlitanum í figgjarnevndini?

Livst so spyrst! Eingin skal vera fegnari enn vit, um hesar greinir sluppu toluliga snikkaleysar!

kanska passar peningastovnunum, men sum kanska slettis ikki hóvar lentakarunum.

Annars er hetta ein so djúptgangandi broyting, at hon krevur gjørliga umhugsan. Er tað veruliga rætt at lata hesa uppgávu út til privatar stovnar, og hverjar avleiðingar fær hetta fyri tá skrásetingarlóggávu, sum tingið arbeiðir við? Fer hetta ikki at gera alla EDV-trygdarlóggávu til eitt eitt? Og er tað ikki í heila tikið ógvuliga ivasamt at lata almennar uppgávur, sum viðvíkjja privatlivanum hjá tí einstaka, út til privat vinnuvirki sum t.d. bankar og sparikassar?

Ongin sparing

Figgjarlógaruppskotið, sum javnvigar við 942,6 millión-

um, er á mangan hátt eitt ógvuliga áhugavert uppskot. Áhugavert í hetta er fyrsta sjálfstøðuga figgjarlógaruppskotið hjá borgarligu samgonguni og hjá tí landstýri, sum meira enn nakað annað hevur talað um at spara. Tað er eisini áhugavert sæð út frá spurninginum um bytið, bæði av jättunum, sparitiltøkum og byrdunum.

Tá hetta er nevnt, so eigur eisini at verða sagt, at talan er ikki um nakra sparing í vanligum týdningi, eftirsum talan er um hækking uppá 25%. Heldur er talan um, at ávisir partar av virkseminum hjá tí almenna verða skerdir, t.d. Strandferðslan, meðan aðrir verða óttir í mun til seinast; tó ikki í tann mun teir sjálfir hava ynskt.

Hetta uppskoti er eisini áhugavert við tað, at landstýrið í sínum framlegguskrivi kemur við metingum av ferðsýska búskapinum og møguleikum at avirka hann.

Taka vit framlegguskrivið, so fáa vit eitt gott innlit í borgarligan búskaparligan hugsunarhátt. Fyrst slær landsstýrið fast, at einki kann gerast við prislággj og síðan, at tað er ivasamt, um ein figgjarlóg kann nýtast sum styrkingarboði í tí almenna búskapinum. Hetta er bert lutvist beint, tí óbeinleiðis ber væl til at stýra sam-

felagsbúskapinum við figgjarlógini, serstakliga í einum búskapi, sum er so blandaður sum okkara.

Væntaðu okkurt nýtt

Sum tingmenn minnst, so vóru atfinningar frá teimum, sum nú sita við ábyrgdini, serstakliga sambandsflokkinum og sjálfstýrisflokkinum, móti fyrri samgonguni harðar og til tíðir heit eirindaleysar.

Hesar atfinningar viðvíkta búskapinum sum heild og serstakliga gjaldsjavnaðinum og uttanlandsskuldini. Alt var út av lagi, ongur umberingur: Nøkrum slag vórðu góttiknar. Búskaparliga vóru Føroyar heilt úti á floti og alt stavaði frá vánaligari styring, sosialismu og loysingarpolitikki.

Við hesum atfinningum, hesum ágangi í huga, hevði ein sjálvsagt væntað, at búskapurin fór at verða mettur út frá heilt nýggjum sjónarmiðum.

Harnæst kundi ein væntað, um ikki búskaparlig undurverk, so í minsta lagi onkr loysnir, okkurt originalt hugskot og eitt sindur av tí kruti, sum var í monnum, meðan teir vóru í landstóti.

Fert tú at leita í teimum

viðmerkingum, sum fylgja við hesum figgjarlógaruppskotinum, so fært tú at vita, at trupulleikarnir koma inn yvir okkum uttanfrá, frá einum kreppuraktum umheimi, sum vit als onga ávirkan hava á. Hetta hava vit sagt fyrr og hetta er jú beinmen fyri teimum árum síðan vórðu slíkar forkláringar ikki góttiknar av teimum monnum, sum nú sita við róðrið.

Álvarssamt vónbrot

Vit fáa at vita, at hallið á gjaldsjavnanum í 1981 verður tað sama, sum tað var í 1980 og í sama andrátt, at uttanlandsskuldin veksur!

Fyri ikki so langari tíð síðan vórðu hesi viðurskipt sett upp fyri føroyingum sum ein heilt katastrofal gongd, sum ein höttandi, altóðandi vandi, sum bert eitt sokallað borgarligt alternativ kundi bjarga okkum frá. Fert tú so at leita eftir hesum alternativum, so leitar tú til fánytis. Her er ikki eitt tað einasta orð, ikki eitt einasta hugskot um hvørji tiltøk, ið møguliga í framtíðini kunnu vera sett í verk fyri at venda gongdini.

Fyri okkum, sum kenna eitt sindur til borgarligan hugsunarhátt, er einki lagið í hesum, tí gomul borgarlig hyggjuráð í politikki hava

altíð verið at latið staðið til — tað gongur nokk! Jú minni almenn styring, jú betur. Men fyri tey mongu, sum hava væntað sær nakað serligt, okkurt slag av patentmedisini, sum í eini handavending kundi broytt alt, má hesin politikkur vera eitt álvarssamt vónbrot.

Størsta skattabroyting í søguni

Heilt óvirksamir hava samgongumenn kortini ikki verið. Teir hava lagt fleiri mál fram fyri løgtingið og so skjótt hesi mál eru komin til viðgerðar, eru teir farnir upp at klandrast, soleiðis, at andstøðan ella partar av andstøðuni hava nýðst tikið sær um reiggj fyri at ikki alt tingarbeiðið skuldi steðgað upp. Í øðrum førum er lóggávurbeiðið endað í ruðuleika; hugsi her um tann ruðuleika, sum var her á tingi, tá skattalógini hjá samgonguni var til 2. viðgerð fyri fjúrtan døgum síðan. Sum tingmenn kanska minnst, gjørdist so nógv klandrar í samgonguni, at viðgerðin varð steðgað mitt undir sjálvari atkvøðugreiðsluni og málið aftursent í skattanevndina.

Hesir eru flokkarnir, sum skulu standa fyri tí størstu umlegging av skattaskipanini í søguni.

Framhald av síðu 3

á, at kommunan betalti sanniliga eisini óbeinleiðis til teirra, sum búgva í privatum sethúsum. Annars segði Leivur Johannesen, at hesi húsin vóru í nógvum førum bert fyrirlýst-bústaður.

Tað er lætt at fáa kontoina »sethús kommununar« niður

á null, segði Zakarias Wang. Tað veldist alt um posterir. Hann visti á, at tað var ein kommunal uppgáva at fáa fólk tak yvir høvdið, um tey einki høvdu, og at sosiala umskorn var til tað.

Og av býráðsformanninum skiltist, at tey, sum møguliga ikki kláraðu at rinda kommu-

nalu húsaleiguna, verða vist til sosiala umskorn, sum so tekur sær av spurninginum.

Arbeispening til ung

Jákup Sune Jacobsen mælti til at seta eina serliga upphædd, 100.000 kr., til arbeiði til ung í summarfrítíðini.

Annars upplýsti Jákup

Sune Jacobsen, at ein ætlað kloakkgerð framvið Hoydalsá var skotin út. Í staðin skuldi loysn finnast á teimum petunum av Havnar og Rættará, sum liggja opin.

Uppskotið til figgjarætlan fyri 82—83 er nú beint í figgjarnevndina til 2. viðgerð.

Hjálp til tey POLSKU børnini

NYGGJ GRAMMOFONPLATA

21 kend listafólk, m.a. Erik Paaske, Bodil Udsen, Poul Reichardt, Buster Larsen, Tonny Lander, Lily Brøberg, Ib Hansen, Dario Campeotto, Hans Mosters Vovse, Eugen Tajner o.fl.

LP ella MC

Vegl. prísur kr. 96.-

Yvirskotið frá hesi LP/MC fer via LIONS CLUB INTERNATIONAL beinleiðis til tey POLSKU børnini.

AEG-TELEFUNKEN

